9 Νοεμβρίου 1866

Ολοκαύτωμα στο Αρκάδι

Η δημιουργία του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους βρήκε την Κρήτη κάτω από την κυριαρχία του σουλτάνου. Ο αντιβασιλιάς της Αιγύπτου Μοχάμετ Άλι (1769 - 1849) κατάφερε να καταστείλει την επανάσταση που ξέσπασε εκεί το 1821 και να κρατήσει το νησί στην κυριαρχία του ως το 1841. Στα 1856, η Οθωμανική αυτοκρατορία υπέγραψε το Χάτι Χουμαγιούν (λαμπρό έγγραφο), με το οποίο αναγνώριζε τα προνόμια των χριστιανών και τους παραχωρούσε ισότητα στα αστικά δικαιώματα. Γρήγορα, όμως, ξέχασαν οι Τούρκοι την υπογραφή τους και καταδυνάστευαν τους Κρητικούς με αυθαιρεσίες και βαριές φορολογίες.

Τον Μάιο του 1866, περίπου 4.000 Κρητικοί μαζεύτηκαν στα Περιβόλια, κοντά στα Χανιά, και ζήτησαν να εφαρμοστούν οι όροι της συνθήκης. Οι Τούρκοι αρνήθηκαν, οπότε ξέσπασε η επανάσταση. Η επίσημη Ελλάδα κράτησε ουδέτερη στάση αλλ' η κυβέρνηση Δημητρίου Βούλγαρη (1801 - 1877) σχημάτιζε ανταρτικά σώματα εθελοντών και τα έστελνε στο νησί, ενώ δυο τροχήλατα μετασκευασμένα εμπορικά πλοία ανέλαβαν τον εφοδιασμό των επαναστατών. Ήταν το Αρκάδι που έσπασε 23 φορές τον ναυτικό αποκλεισμό του νησιού από τον τουρκικό στόλο και το «Ένωσις» που κατάφερε να κάνει 46 δρομολόγια, ώσπου, τον Δεκέμβριο του 1868, ο τουρκικός στόλος το απέκλεισε στο λιμάνι της Σύρου.

Οι ηρωισμοί των επαναστατών δεν αρκούσαν για να σταθεί ο Αγώνας. Σε αποφασιστική μάχη, οι Τούρκοι νίκησαν. Τριακόσιοι μαχητές και 643 γυναικόπαιδα υποχώρησαν κι οχυρώθηκαν στη μονή του Αρκαδίου, στον νομό Ρεθύμνης. Τους πολιόρκησαν 28.000 Τούρκοι. Αξιωματικός από την Τρίπολη, εθελοντής στην κρητική επανάσταση, ο Ιωάννης Δημακόπουλος (1833 - 1866) οργάνωσε την άμυνα του αρχαίου μοναστηριού, που είχε χτιστεί από τον βυζαντινό αυτοκράτορα Ηράκλειο (575 - 641).

Οι Τούρκοι προσπάθησαν να πάρουν το μοναστήρι με γιουρούσια. Αποκρούστηκαν όλα.

Έφεραν κανόνια. Στις 9 Νοεμβρίου 1866, ένα ρήγμα στη μάντρα επέτρεψε στους Τούρκους να μπουν. Ο Δημακόπουλος έπεσε νεκρός. Ο ηγούμενος του μοναστηριού, Γαβριήλ Μάνεσης, δεν ήθελε να πέσει στα χέρια των εισβολέων. Τα γυναικόπαιδα συμφώνησαν. Μαζεύτηκαν στην πλευρά όπου φύλαγαν το μπαρούτι. Όταν οι Τούρκοι τους έφτασαν, ο Γαβριήλ έδωσε το σύνθημα. Ο Κωνσταντής Γιαμπουδάκης πυροβόλησε στα βαρέλια με το μπαρούτι. Τινάχτηκαν όλοι στον αέρα, μαζί με τους Τούρκους εισβολείς.

Η επανάσταση έσβησε την άνοιξη του 1869. Στα 1878, η Κρήτη απέκτησε αυτονομία. Η ένωση με την Ελλάδα πραγματοποιήθηκε το 1912.

1799: Ο Ναπολέων Βοναπάρτης, με πραξικόπημα, αναγνωρίζεται πρώτος ύπατος της Γαλλίας.

1888: Γεννιέται ο Γάλλος πολιτικός, οικονομολόγος και διπλωμάτης, Ζαν Μονέ. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, βοήθησε να ξαναστηθεί η οικονομία της δυτικής Ευρώπης. Ήταν ο πρώτος πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κοινοπραξίας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) κατά την περίοδο 1952 - 55.

1918: Φυγαδεύεται στην Ολλανδία ο Γουλιέλμος Β' της Γερμανίας και την εξουσία αναλαμβάνει το Συμβούλιο των Αντιπροσώπων του λαού.

1938: Η «Νύχτα των κρυστάλλων»: Με αφορμή το φόνο Γερμανού διπλωμάτη στο Παρίσι από 17χρονο εβραιόπουλο (πυροβολήθηκε στις 7, υπέκυψε στις 9 Νοεμβρίου) και με υποκινητές τους ναζί, ξεσπά στη Γερμανία πογκρόμ εναντίον των εβραίων (91 νεκροί κατά προσέγγιση), σηματοδοτώντας την αρχή του ολοκαυτώματος (ονομάστηκε «των κρυστάλλων» επειδή έσπασαν χιλιάδες βιτρίνες εβραϊκών καταστημάτων).

1940: Πεθαίνει ο Βρετανός πρωθυπουργός από το 1937, Νέβιλ Τσάμπερλεν. Ακολούθησε πολιτική κατευνασμού με την Ναζιστική Γερμανία και το 1938 διαπραγματεύθηκε με τον Αδόλφο Χίτλερ την συνθήκη του Μονάχου. Τον Μάιο του 1940, με τους Γερμανούς να σαρώνουν την Ευρώπη, τον αντικατέστησε ο Ουίνστον Τσώρτσιλ. Είχε γεννηθεί το 1869.

1952: Πεθαίνει ο Τσέιμ Βάιτσμαν, πρώτος πρόεδρος του κράτους του Ισραήλ (1948 - 52). Είχε γεννηθεί στις 27 Νοεμβρίου 1874 στη Λευκορωσία.

1953: Πεθαίνει ο μουσουλμάνος θρησκευτικός ηγέτης και βασιλιάς, Ιμπν Σαούντ, που, το 1932, δημιούργησε το βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας.

1970: Πεθαίνει ο στρατηγός και πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας (1958 - 1969) Κάρολος ντε Γκολ (γεννήθηκε το 1890). Ήταν αρχηγός των ελεύθερων Γάλλων, στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο και ο ουσιαστικός δημιουργός της Πέμπτης Γαλλικής Δημοκρατίας.

1989: Αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση για την κατεδάφιση του τείχους του Βερολίνου, που χώριζε την πόλη σε ανατολική (κομμουνιστική) και δυτική, νησίδα μέσα στο κράτος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Η επανένωση της χώρας επιτεύχθηκε τον επόμενο χρόνο (3 Οκτωβρίου).

1990: Ο βασιλιάς του Νεπάλ, Μπιρέντρα, υπόσχεται σύνταγμα πολυκομματικής δημοκρατίας στο βασίλειο των Ιμαλαΐων με παραχώρηση μέρους της απόλυτης εξουσίας του.

1993: Καταρρέει η θρυλική γέφυρα του ποταμού Νερέτβα στο Μοστάρ. Αιτία, ένας βομβαρδισμός στον πόλεμο της Βοσνίας. Η στρατηγική αυτή γέφυρα είχε αντέξει 400 χρόνων πολέμους και μάχες για τον έλεγχό της.

2005: Σε ηλικία 18 χρόνων, ενός μηνός και 18 ημερών, ο Μάικλ Σέσιονς γίνεται ο νεαρότερος δήμαρχος στον κόσμο. Εκλέχτηκε στην κωμόπολη Χιλσντέιλ της πολιτείας του Μίσιγκαν των ΗΠΑ, επικρατώντας του απερχόμενου δήμαρχου, 51χρονου ρεπουμπλικάνου αντιπάλου του, Ντάγκλας Ιγκλές με ψήφους 670 – 668.

Η 9η Νοεμβρίου στον πολιτισμό

9 Νοεμβρίου 1967

Ο πύραυλος «Κρόνος 5»

Για να πάει ένα διαστημόπλοιο στη Σελήνη (386.000 χλμ.), να προσσεληνωθεί και μπορέσει να φύγει από εκεί και να επιστρέψει στη Γη, πρέπει να ζυγίζει 5.000 με 7.000 τόνους. Τα πράγματα είναι διαφορετικά, αν εκτοξευτεί μόνο μια φορά, φτάσει στη Σελήνη κι αποστείλει άλλο όχημα, το οποίο θα πάει και θα επιστρέψει. Αν, μάλιστα, ανεφοδιαστεί με καύσιμα στο δρόμο, η κατάσταση απλουστεύεται ακόμη περισσότερο. Αυτό και έγινε. Ο πανίσχυρος πύραυλος «Κρόνος 5» εκτοξεύτηκε για πρώτη φορά από το Διαστημικό Κέντρο Κένεντι, στις 9 Νοεμβρίου 1967. Μετέφερε το μη επανδρωμένο διαστημόπλοιο «Απόλλων 4», το οποίο εκτέλεσε με επιτυχία το ταξίδι «Γη – Σελήνη μετ' επιστροφής». Το διαστημόπλοιο «Απόλλων 8» εκτοξεύτηκε στις 21 Δεκεμβρίου 1968 κι επέστρεψε στις 27 του ίδιου μήνα. Το ταξίδι του ήταν η πρώτη επανδρωμένη πτήση γύρω από τη Σελήνη. Με το «Απόλλων 9», δοκιμάστηκε επανδρωμένη πτήση της σεληνακάτου σε τροχιά γύρω από τη Γη. Με το «Απόλλλων 10», η σεληνάκατος δοκιμάστηκε σε τροχιά γύρω από τη σελήνη: Κατέβηκε ως τα 14,5 χλμ. πάνω από το έδαφός της και ξαναγύρισε στο διαστημόπλοιο. Το επόμενο βήμα ήταν το πάτημα στο φεγγάρι. Είχε φτάσει η ώρα του «Απόλλων 11» (*βλ. 21.7.1969*).

1818: Γεννιέται ο Ρώσος μυθιστοριογράφος, ποιητής και θεατρικός συγγραφέας, Ιβάν Σεργκέγιεβιτς Τουργκένιεφ. Στο μυθιστόρημά του «Πατέρες και γιοι» και στο θεατρικό του έργο «Ένας μήνας στην χώρα», περιγράφει την ζωή στην ύπαιθρο. Πέθανε το 1883.

1881: Ο Γιόχαν Μπραμς είναι ο πιανίστας στην πρεμιέρα, στη Βουδαπέστη, του έργου του, Κονσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, αριθμός 2.

1965: Μεγάλο μπλακ άουτ βυθίζει στο σκοτάδι την Νέα Υόρκη, περιοχές από οκτώ βορειοανατολικές πολιτείες και περιοχές του Καναδά, δημιουργώντας πρόβλημα σε 30 εκατομμύρια ανθρώπους.